

A portrait of a woman with light brown hair styled in an updo, blue eyes, and bright red lipstick. She is wearing a black, off-the-shoulder, long-sleeved dress with a subtle texture. She is looking slightly to the left of the camera with a soft smile. The background is dark with numerous out-of-focus, warm-toned bokeh lights, suggesting an indoor setting with decorative lighting. The overall mood is elegant and sophisticated.

Ooperigala

---

teatri peatoetaja

152. hooaeg

Ooperigala 2021

Pirjo Jonas (sopran)

Grete Oolberg (sopran)

Dara Savinova (metsosopran, Rootsi Kuninglik Ooper)

Karmen Puis (metsosopran)

Martin Karu (kontratenor)

Luc Robert (tenor, Kanada)

Rasmus Kull (tenor)

Jānis Apeinis (bariton, Läti RO)

Simo Breede (bariton)

Vanemuise ooperikoor ja sümfooniaorkester

Kunstiline juht ja dirigent Risto Joost

Konferansjee Jaanus Tepomees

Kunstnik Maarja Meeru

Valguskujundaja Andres Sarv

Liikumisjuht Matthew James Jordan

Koormeisterid Aleksandr Bražnik, Kristi Jagodin

Kontsertmeisterid Piia Paemurru, Margus Riimaa

Koori kontsertmeister Katrin Nuume

Inspitsient Ülle Tinn

10. DETSEMBRIL KELL 19 VANEMUISE SUURES MAJAS

Risto Joost, Vanemuise teatri muusikajuht ja peadirigent:

Austatud ooperisõbrad!

Ooperigala on eelkõige lauljate pidu ja sellisena soovime ka tänast õhtut koos teiega tähistada. Uuendusena hakkab Vanemuise ooperigala toimuma nüüdsest pühade- ja pidukuul – detsembris.

Selleaastane ooperigala pakub Vanemuise publikule juba tuttavaid lauljaid, aga ka noori andeid. Külalistena astuvad publiku ette Rootsi Kuningliku Ooperi solist Dara Savinova, Kanada tenor Luc Robert ja Läti Rahvusooperi solisti Jānis Apeinis. Noore talendina soovime presenteerida Eesti kontratenorit Martin Karu, kes on hetkel ennast täiendamas Londonis, ja säravat sopranit Grete Oolbergi Vanemuise ooperikoorist. Lisaks külalistele kuuleb publik loomulikult ka Vanemuise ooperitrupi raudvara – Pirjo Jonase, Karmen Puisi, Simo Breede ja Rasmus Kulli etteasteid.

Kava keskendub kahele suurele ooperile – Mozarti „Don Giovannile” ja Bizet’ „Carmenile”, mille aariaid, ansambli- ja koorinumbreid raamivad barokikuningad Vivaldi ja Händel, romantik Tšaikovski ja 20. sajandi virtuoos, dirigent-helilooja Bernstein.

Ilusat ooperielamust!

I osa

Leonard Bernstein

Avamäng operetile „Candide”

Vanemuise sümfooniaorkester

Antonio Vivaldi

Costanza aaria „Agitata da due venti“ / „Tuultest tõugatud“ ooperist „Griselda”

Dara Savinova

Georg Friedrich Händel

Morgana aaria „Tornami a vagheggiar” / „Tule tagasi, mu igatsetu“ ooperist „Alcina”

Pirjo Jonas

Georg Friedrich Händel

Tolomeo aaria „L'empio, sleale, indegno” / „Nurjatu, truudusetu lurjus“
ooperist „Giulio Cesare”

Martin Karu

Georg Friedrich Händel

Sesto ja Cornelia duett „Son nata a lagrimar” / „Olen loodud pisaraid valama“
ooperist „Giulio Cesare”

Dara Savinova, Martin Karu

Wolfgang Amadeus Mozart

Avamäng ooperist „Don Giovanni“

Vanemuise sümfooniaorkester

Wolfgang Amadeus Mozart

Leporello aaria „Madamina, il catalogo è questo“ / „Madam, see on kataloog“

ooperist „Don Giovanni“

Simo Breede

Wolfgang Amadeus Mozart

Don Giovanni aaria „Finch’han dal vino“ / „Et neil veinist... (sumiseks pea)“

ooperist „Don Giovanni“

Jānis Apeinis

Wolfgang Amadeus Mozart

Elvira aaria „Ah, fuggi il traditor“ / „Põgene reeturi küüsisist“

ooperist „Don Giovanni“

Karmen Puis

Wolfgang Amadeus Mozart

Zerlina aaria „Batti, batti, o bel Masetto“ / „Löö, löö mind, armas Masetto“

ooperist „Don Giovanni“

Grete Oolberg

Wolfgang Amadeus Mozart

Don Giovanni ja Zerlina duett „Là ci darem la mano” / „Seal anname teineteisel käed“ ooperist „Don Giovanni“

**Jānis Apeinis, Simo Breede, Dara Savinova, Pirjo Jonas, Grete Oolberg,
Karmen Puis, Martin Karu, Rasmus Kull**

Wolfgang Amadeus Mozart

Ooperi „Don Giovanni“ finaal „Questo è il fin di chi fa mal” / „Selline lõpp ootab kõiki, kes kurja teevad“

**Dara Savinova, Jānis Apeinis, Martin Karu, Karmen Puis, Pirjo Jonas,
Simo Breede, Rasmus Kull, Grete Oolberg**

V A H E A E G

II osa

Gaetano Donizetti

Kolmanda vaatuse algus „Viva!” / „Elagu!” ooperist „Linda di Chamounix“

Vanemuise ooperikoor

Gaetano Donizetti

Linda retsitatiiv ja aaria „Ah! Tardai troppo... O luce di quest anima” / „Ah, jāin hiljaks... Oo, mu hinge valgus“ ooperist „Linda di Chamounix”

Pirjo Jonas

Amilcare Ponchielli

Enzo romanss „Cielo e mar” / „Taevas ja meri“ ooperist „La Gioconda”

Luc Robert

Pjotr Tšaikovski

Kooristseen „Вот так сюрприз” / „Vaat, milline üllatus“ ooperist „Jevgeni Onegin”

Vanemuise ooperikoor

Pjotr Tšaikovski

Jeletski aaria „Я вас люблю“ / „Ma armastan teid“ ooperist „Padaemand”

Jānis Apeinis

Richard Wagner

Brangäne aaria „Einsam wachend in der Nacht” / „Üksi öösel valvates“
ooperist „Tristan ja Isolde”

Karmen Puis

Richard Wagner

Wolframi retsitatiiv ja romanss „Wie Todesahnung... O du mein holder Abendstern” /
„Nagu surmavari... Oo, mu hoidja, Ehatäht“ ooperist „Tannhäuser”

Simo Breede

Georges Bizet

Neljanda vaatuse sissejuhatus „Entr’acte” ooperist „Carmen”

Vanemuise sümfooniaorkester

Georges Bizet

Carmeni habaneera „L'amour est un oiseau" / „Armastus on nagu lind" ooperist „Carmen"

Dara Savinova, Vanemuise ooperikoor

Georges Bizet

Don José aaria „La fleur que tu m'avais jetée" / „Lill, mille sa mulle heitsid" ooperist „Carmen"

Luc Robert

Georges Bizet

Kvintett „Nous avons en tête une affaire" / „Meil mõlgub peas üks plaan" ooperist „Carmen"

Simo Breede, Rasmus Kull, Dara Savinova, Pirjo Jonas, Karmen Puis

Georges Bizet

Escamillo aaria „Votre toast, je peux vous le rendre" / „Sama toosti saan öelda teilegi" ooperist „Carmen"

Jānis Apeinis, Pirjo Jonas, Karmen Puis, Dara Savinova, Vanemuise ooperikoor

Ernesto De Curtis

„Non ti scordar di me" / „Ära jäta mind"

Pirjo Jonas, Grete Oolberg, Dara Savinova, Karmen Puis, Luc Robert, Rasmus Kull, Martin Karu, Jānis Apeinis, Simo Breede

Risto Joost on alates 2020. aasta sügisest Vanemuise teatri muusikajuht ja peadirigent, 2009. aastast Rahvusoper Estonia koosseisuline dirigent. Ta on juhatanud mitmeid rahvusvaheliselt tunnustatud orkestreid nagu Bergen Filharmonikud, Veneetsia Teatro La Fenice orkestrit, Peterburi Maria Teatri orkestrit, Sevilla Kuninglikku Sümfooniaorkestrit jt. Eestis olnud Tallinna Kammerorkestri peadirigent (2013–2019), juhatanud Eesti Riiklikku Sümfooniaorkestrit ja teisi. Samuti on Joost seisnud dirigendina mitmete kõrgelt hinnatud kooride ees: Madalmaade Kammerkoor (peadirigent 2011–2015), Leipzigi MDR Raadiokoor (kunstiline juht 2015–2019), Roots Raadio koor, Ars Nova Copenhagen jt. Eesti Rahvusringhäälingu muusikatoimetajad valisid Joosti aasta muusikuks 2018 kõrgete väärtuste kandmise ja edasiandmise eest muusikas. 2006. ja 2016. aastal pälvis Eesti Muusikanõukogu helikunsti sihtkapitali aastapremia ning 2011. aastal Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu noore kultuuri-tegelase preemia.

Dara Savinova on Rootsi Kuningliku Ooperi solist, kus hiljuti tegi oma debüüdi Rossini ooperi „Tuhkatriinu“ peaosas. Savinova lõpetas Salzburgi Mozarteumi Ülikooli ja Zürichi Ooperi rahvusvahelise ooperistuudio, samuti osales noorte artistide projektis Salzburgi ooperifestivalil. Savinova on soleeninud erinevates teatrites Ühendkuningriigis, Hispaanias, Prantsusmaal, Šveitsis, Saksamaal, Austrias, Venemaal, Hollandis ja Itaalias. Ta on mitmete rahvusvaheliste konkursside laureaat ning Rootsi Kuninglike Solistide stipendiaat. Rolle hooajal 2020/2021: Cherubino Mozarti „Figaro pulmas“ (Moskva Novaja Opera), Carmen Bizet’ „Carmenis“ (Vanemuine), Ino ja Juno Händeli „Semeles“ (Beaune barokkooperi festival).

Luc Robert on Kanada laulja, kes on viimased aastad elanud Eestis. Ta õppis Quebeci konservatooriumis ning alustas karjääri aastal 2002 Kanada Ooperikompanii stuudioansamblis. Juba samal aastal tegi ta debüüdi Kanada Ooperikompanii laval. Roberti rahvusvaheline karjäär sai alguse aastal 2012 Rootsis Malmö Ooperis, kus ta laulis Rodolfot Verdi „Luisa Milleris“. Samal hooajal tegi Robert veel mitmeid edukaid ooperirole: Gounod’ „Faust” (RO Estonia), Puccini „Tosca“ (Pacific Opera Victoria), Massenet’ „Thaïs“ (Soome RO). Tema rollidebüüt Don Joséna „Carmenis“ oli aastal 2014 Savonlinna Ooperifestivalil ja sealt alates on Robert’ rollile praktiliselt spetsialiseerunud: 2016/17 hooajal laulis ta Don Joséd Frankfurdi Ooperis, RO Estonias ning Kaplinna ja Nizza Ooperiteatrites. Tema järgmine debüüt saab olema 2022 aastal RO Estonias esietenduvast Verdi ooperis „Jeanne d’Arc“. Robert’ naaseb peagi Kanada Montreali Ooperisse, kus osaleb ooperites „Trubaduur“ ja „Madama Butterfly“.

Jānis Apeinis tegi oma debüüdi Läti Rahvusooperis aastal 2003. Ta lõpetas Jazeps Vītolsi nimelise Läti Muusikaakadeemia aastal 2002 ja sai aastal 2004 magistrakraadi professor Arvids Imants Luste ja Margarita Gruzdeva käe all. Ta võitis Staburadze Ltd. stipendiumi Jazeps Vītolsi teiselt rahvusvaheliselt laulukonkursilt aastal 2003 ning on olnud ka Eniro Ltd. ja Loomingufondi stipendiaat. Jazeps Vītolsi kolmandalt rahvusvaheliselt laulukonkursilt aastal 2004 sai Apeinis auhinnalise koha. Tema rollide hulka kuuluvad Onegin Tšaikovski „Jevgeni Oneginis“, Figaro Rossini „Sevilla habemeajajas“, Lescaut Puccini „Manon Lescaut’s“, Krahv Almavira Mozarti „Figaro pulmas“, Don Giovanni Mozarti „Don Giovannis“, Scarpia Puccini „Toscas“, Sharpless

Puccini „Madama Butterfly”, Don Giovanni Mozarti „Don Giovanni” ja teised. Apeinis on olnud Latvijas Gaze parima ooperisolisti auhinna laureaat aastatel 2008, 2011 ja 2021.

Martin Karu on Haapsalust pärit kontratenor, kes õpib alates 2020. aasta sügisest klassikalist laulmist Guildhall School of Music & Drama ülikoolis Londonis. Varasemalt õppis Karu Georg Otsa nimelises Tallinna muusikakoolis ning tema juhendajateks olid Risto Joost ning Eha Pärg. 2021. aastal lõpetas Karu Georg Otsa nimelise Tallinna muusikakooli. Sellele eelneval aastal pälvis ta Noore Õpetlase stipendiumi sihtasutuselt Archimedes, Pille Lille Muusikute fondi tiitli Noor Laulja 2020 ning nimetati Hans Teetlausi fondi stipendiaadiks. Käesoleval aastal ilmus Karust artikkel tuntud klassikalise muusika veebiportaalis Bachtrack. Karu repertuaarist leiab teoseid 15. sajandist kuni tänapäevani. Eredalt paistavad silma Dowland, Purcell, Bach, Händel, kuid ka Kreek ja Pärt. Karu on musitseerinud koos Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri, Tallinna Kammerorkestri, barokkansambli Floridante ning gambakonsordiga väikerinG. 2021. aastal debüteeris Karu Inglismaa publikule JAM on the Marsh festivalil, lauldes solo Bernsteini teoses „Chichesteri psalmid“. Karu tegemistel saab silma peal hoida veebilehel www.martinkaru.com.

Karmen Puis on alates 1997. aastast Vanemuise ooperi-
solist. Puis lõpetas 1993. aastal Heino Elleri Muusikakooli ning 1997
Eesti Muusikaakadeemia. Aastal 2005 omandas ta Eesti Muusika-
akadeemias magistrikraadi (cum laude). Õpingute ajal Eesti Muusika-
akadeemias töötas Puis Eesti Raadio kooris koorilaulja ja solistina. Ta
on laulnud soolopartiisid paljudes suurvormides ning andnud arvu-
kalt kammermuusika kontserte erinevate koosseisudega. 2010 pälvis
Georg Otsa nimelise preemia, 2011 Aasta vanemuislase tiitli ning 2012
Teatriliidu aastapreemia Elisabetta I ja Hanna Glawari rollide välja-
paistva ja kunstiliselt veenva esituse eest Donizetti ooperis „Maria
Stuarda“ ja Lehári operetis „Lõbus lesk“ Vanemuise teatris.

Pirjo Jonas on alates 2010/2011 hooajast Vanemuise
teatri koosseisuline solist. Ta omandas 2009. aastal magistrikraadi
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias ooperilaulu erialal. Lisaks on
ta lõpetanud Tartu Ülikooli inglise keele ja kirjanduse erialal. Ta on
andnud kontserte nii Eestis kui välismaal ning soleerinud paljude
suurvormide ettekannetel. Jonas on üles astunud nii RO Estonia
kui Vanemuise teatri lavadel. Rolle: Madame Herz Mozarti „Teatri-
direktoris“; Titania Purcell'i „Haldjakuningannas“; Susanna Mozarti
„Figaro pulmas“; Frasquita Bizet' „Carmenis“; Madeleine Abrahami
„Savoy ballis“; Pepi Straussi „Viini veres“; Carlotta Giudicelli Webberi
„Ooperifantoomis“, Johanna Sondheimi „Sweeney Toddis“, Linda
Donizetti „Linda di Chamounix's“, Donna Anna Mozarti „Don
Giovannis“ jt.

Rasmus Kull on alates 2008. aastast Vanemuise solist. Ta lõpetas 2011. aastal lauluõpingud Heino Elleri Muusikakoolis, 2014 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia klassikalise laulu eriala ning jätkab samas koolis magistriõpinguid. 2006 lõpetas ta Tartu ülikooli inglise keele ja kirjanduse eriala ja aastal 2008 Glasgow' ülikooli magistrikraadiga foneetika ja sotsiolingvistika erialal. Kull on osalenud solisti ja kooriartistina Vanemuise muusikalavastustes. Rolle: Eddie Menkeni „Nunnad hoos“ ja Sweeney Todd Sondheimi „Sweeney Toddis“; Intendant Donizetti „Linda di Chamounix's“, Don Ottavio Mozarti „Don Giovanni“. 2019. aastal sai Rasmus Kull Eesti Teatriliidu muusikapremia Sweeney Toddi rolli eest Sondheimi muusikalis „Sweeney Todd“ ning Josefi rolli eest Straussi operetis „Viini veri“.

Grete Oolberg töötab alates 2019. aastast Vanemuise ooperikooris. Ta on lõpetanud 2018. aastal Eesti Muusikaakadeemia magistrantuuri Eva Märtson-Wilsoni lauluklassis. Oolberg osales juba õpingute ajal mitmetes ooperi- ja kontsertprojektides, astudes üles nii Eestis kui ka välismaal. Soolodebüüdi tegi ta 2017. aastal Tambergi ooperis „Cyrano de Bergerac“. Rolle: Serpina Pergolesi „Teenija-käskijannas“; Lise Tambergi „Cyrano de Bergeracis“; Öde Genovieffa Puccini „Öde Angelicas“; Belinda ja Teine naine Purcelli „Didos ja Aeneases“.

Simo Breede on alates 2013. aastast Vanemuise teatri solist. Ta lõpetas lauluõpingud Heino Elleri Muusikakoolis. 2009. aastal tegi ta soolodebüüdi Savonlinna ooperifestivalil Keiserliku komissari väikerolliga Puccini ooperis „Madama Butterfly”. 2009–2010 õppis Breede vahetusüliõpilasena Rooma Santa Cecilia Konservatooriumis. 2011. aastal lõpetas magistrantuuri Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias Jaakko Ryhäneni käe all. Rolle Vanemuises: Masetto – Mozarti ooperis „Don Giovanni”, Markii de Boisfleury Donizetti ooperis „Linda di Chamounix”, Purjus poet, Coridon ja Bottom Purcelli ooperis „Haldjakuninganna”, Salieri Rimsk-Korsakovi ooperis „Mozart ja Salieri”, Johann Massenet’ ooperis „Werther”. Aastal 2009 pälvis Breede Naan Põllu nimelise noorte lauljate stipendiumi. 2012. aastal sai ta Rahvusvahelise Richard Wagneri Ühingu stipendiaadiks.

Vanemuise sümfooniaorkestri koosseis

Muusikajuht ja peadirigent Risto Joost

Orkestri kontsertmeister Kristel Eeroja-Põldoja

I viiul Yestyn David Griffith, Andri Annus, Laura Miilius-Koddanipork, Susann-Elisabeth Kislä, Maria Lepnurm, Vitalij Regensperger, Kattrin Ojam, Anne Vellomäe, Helena Valpeteris

II viiul Vlad Câmpean, Liam Keneally, Sirli Laanesaar, Silja Câmpean, Žanna Toptši, Hille Niilisk-Rees, Juan José Restrepo, Triinu Raudver

Viola Kadri Rehema, Svetlana Nukka, Hanno-Mait Maadra, Teresa Järve, Darja Motovilova, Tiina Enniko

Tšello Lauri Sõõro, Enno Lepnurm, Heli Ilumets, Olga Raudonen, Marina Peleševa, Camillo Cabassi

Kontrabass Linda Viller, Aivar Eimra, Jaanus Siniväli, Jaanus Roosileht

Harf Kai Visnapuu

Klavessiin ja klaver Ele Sonn

Flööd Kerstin Laanemets, Heili Mägi, Margus Kits

Oboe Anna Šulitšenko, Anastasiia Cherniak, Maimu Kaarde

Klarnet Margus Vahemets, Tõnu Kalm, Heimo Hodanjonok

Fagott Kulvo Tamra, Johanna Tuvi, Stefan Heinrich Kerstan

Metsasarv Urmas Himma, Richard Tamra, Kristiina Luik, Marie Jaksman

Trompet Priit Rusalepp, Marti Suvi, Karl Vakker

Tromboon Kait Tiitso, Laura Muceniece, Aivo Koddanipork

Tuuba Tanel Tamm

Löökriistad Ilja Sharapov, Adam Jeffrey, Ilmar Varjun, Gertrud Leopard

Orkestri lavameistrid Kalev Helmoja, Johann Jakob Jürgen

Vanemuise sümfooniaorkestri lugu

Vanemuise muusikateatrile pani aluse August Wiera, kes oli Vanemuise asjaarmastajalikul perioodil teatrijuht (1878–1903). Wiera osa Eesti lavamuusika arengus on silmapaistvam, kui võiks iseõppijalt eedalda. Tema eestvedamisel esietendus aastal 1883 Vanemuises Pius Alexander Wolffi draama „Preciosa”, millele Carl Maria von Weber oli kirjutanud ooperliku avamängu ja rea muusikanumbreid. Seda sündmust ongi hakatud pidama nii Vanemuise ja ka Eesti muusikateatri sünnipäevaks. Tänu Wiera suurele muusikaarmastusele jõudsid Vanemuise lavale nii operetid kui laulumängud. 1899. aastal jõudis Vanemuise lavale ka esimene ooper – Étienne Méhuli „Joosep Egiptuses“.

Kui Vanemuisest 1906. aastal professionaalne teater sai, keelas teatri vastne juht Karl Menning asjaarmastajalikul tasemel tehtud muusikalavastused ära. Tartu orkestri- ja kontserdielu edendamisel on aga suuri teeneid Aleksander Lättel, kes 1900. aastal asutas siin Eesti esimese sümfooniaorkestri. Pärast Lätte tagasitõmbumist jätkas tema tööd dirigent Samuel Lindpere, kelle eestvedamisel asutati 1908. aastal Vanemuise sümfooniaorkester. Esimene kontsert toimus samal aastal 7. mail. Orkester esines teatrihooaegade suvisel vaheajal aiakontsertide nime all. Kavades oli esikohal klassikaline muusika.

Veelgi suurem tõus Tartu kontserdielus sai alguse 1911. aastal koos Juhan Aaviku tulekuga Vanemuise orkestri dirigendiks. Kavas olid maailma sümfoonilise muusika tippteosed. Näiteks 1912. aasta suvel kanti ette kõik Beethoveni sümfooniad (välja arvatud üheksas) ning 1915. aastal oli orkester esinenud tervelt 95 korda. Pikka aega juhatas Vanemuise sümfooniaorkestrit Juhan Simm (peadirigent 1914–1916 ja dirigent aastatel 1916–1941). 1935. aastal sai Vanemuise teatri muusikajuhiks Eduard Tubin, kes juurutas igakuise talviste sümfooniakontsertide tava. Tänu Baltimaade ühele rikkalikumale noodikogule kujunes repertuaar erakordselt laiahaardeliseks.

Peale II Maailmasõda, kui Vanemuise maja oli hävinud, suur noodikogu tuhaks põlenud ning paljud vanemuislased Eestist lahkunud (sh dirigent Tubin), seisid Vanemuise orkestri ees Jaan Hargel (1944–1966), Raivo Kursk (1943–1949), Aleksei Dolgušin (peadirigent aastatel 1945–1951) ja Aadu Regi (1945–1951). Orkester koosnes sel perioodil väga erineva ettevalmistusega muusikutest, ent sellest hoolimata on ajalukku läinud muusikaliselt väga õnnestunud lavastusi, näiteks Tšaikovski „Padaemand“ (1946) ning Puccini „Tosca“ (1948).

1960.–1970. aastad olid õnnelikud Vanemuise teatrile tervikuna. Kaarel Irdi juhitud Vanemuine sai tuntuks terves Nõukogude Liidus, külalisesinemisi toimus palju ka välismaal. Teatri repertuaaris oli rohkelt eesti algupärandeid, Kaarel Irdi töi muuhulgas lavale terve rea Vanemuise tellimusel valminud ning teatrilukku läinud Veljo Tormise teoseid: „Luigelend“ (1966), „Meestelaulud“ (1966), „Külavahelaulud“ (1972) ja „Naistelaulud“ (1977). Muusikatrupid ja orkestris täienes solistide koosseis, kriitika oli kiitev nii Eestis kui välisgastrollidel. Peadirigendina seisid Vanemuise orkestri ees sel perioodil Erich Kõlar (Vanemuises 1952–1999, peadirigent aastatel 1957–1980 ja 1981–1984). Dirigentidena olid pikka aega ametis Valdeko Viru (1969–1991) ja Endel Nõgene (1974–1980 dirigent, 1980–1981 peadirigent, 1987–1999 peadirigent ja muusikajuht).

Uue aastatuhande algul vahetusid peadirigendid tihti: aastatel 1999–2004 juhtis orkestri tööd Mihkel Kütson, 2004–2006 Hendrik Vestmann, 2006–2007 Toomas Vavilov, aastatel 2008–2011 taas Mihkel Kütson. 1993–2015 töötas Vanemuises dirigendina Lauri Sirp. 2011–2020 oli teatri peadirigent Paul Mägi, kelle initsiatiivil salvestas orkester teatritöö kõrvalt mitmeid sümfoonilisi teoseid, mis anti välja CD-plaatidena. Alates 2014. aastast töötavad teatris dirigentidena Martin Sildos ja Taavi Kull.

2020. aasta sügisest on teatri muusikajuht ja peadirigent Risto Joost.

Vanemuise ooperikoori koosseis

Sopran Elin Kaiv, Grete Oolberg, Helen Hansberg, Helen Nõmm, Kaja Ilmjärv, Luule Veziko, Marika Villemson, Merle Aunpuu, Milvi Luik, Silja Lani, Siiri Koodres

Alt Eve Kivisaar, Inge Õunapuu, Katrin Kapinus, Kristel Oja, Kristiina Hovi, Lembi-Liis Ebre

Tenor Aleksander Lumi, Edgar Mikkel, Hisatoshi Nezu, Ivar Saks, Oliver Timmusk, Rainer Aarsalu, Tarmo Teekivi

Bass Alo Kurvits, Andres Ross, Artur Nagel, Egon Laanesoo, Elmar Pool, Risto Orav, Ruudo Vaher, Uku-Markus Simmermann

Vanemuise ooperikoori lugu

Ooperikoor on Vanemuise juures tegutsenud juba teatri algusaegadest.

Läbi hooaegade on Vanemuise ooperikoor teatri ooperites, operettides ja muusikalides osalemise kõrval ette kandnud ka mitmeid suurteoseid – Brahmsi „Naenia” (1985), Kotta „Philarmoney” (1997), Poulenci „Gloria” (1991), Haydni „Theresienmesse” (1993) ning osalenud mitmesugustes kontsertkavades.

Kontserttegevus hoogustus aastast 1996, kui Vanemuise sümfooniikud alustasid tihedamat koostööd külalisdirigentidega. Sama aasta mais kanti Tartu ülikooli aulas ette Pergolesi „Stabat Mater”, mida juhatas maestro Carlo Felice Cillario. Novembris 1996 esitati koos Vanemuise Seltsi kontsertkooriga Verdi „Reekviemi”. 1997 dirigeeris maestro Carlo Felice Cillario Haydni oratooriume „Loomine” ja „Aastaajad”. 1998 juhatas Cillario Vanemuise kontserdimajas Verdi ooperi „Simon Boccanegra” kontsertettekannet, mida esitati Eestis esmakordselt, ja jaanuaris 2000 Donizetti ooperi „Favoriit” kontsertettekannet.

Vanemuise ooperikoori kontserttegevust on oluliselt rikastanud veel teisedki külalisdirigendid – Ari Rasilainen, kes juhatas aastal 1995 kahel korral Kokkoneni „Reekviemi“, Jüri Alperden juhatas Orffi „Carmina Buranat“ Pärnus aastal 1999 ja Vello Pähn Raveli „Daphnist ja Chloe'd“ 2001. aastal.

Vanemuise teatri dirigentide juhatamisel on aastatel 1995 ja 1999 ette kantud Schuberti „Missa G-duur“ (dirigendid Endel Nõgene ja Lauri Sirp), 1998 Mozarti „Missa c-moll“ (dirigent Lauri Sirp), 2000 Mendelssohni-Bartholdy oratoorium „Paulus“ ning 2003 toimus Mihkel Kütsoni juhatusel Donizetti ooperi „La Sonnambula“ kontsertettekanne.

Märkimisväärne oli aastail 1997–1998 Vanemuise meeskoori osalemine Rahvuskooper Estonia ooperis „Nabucco“. Aastatel 1999 ja 2004 osales ooperikoor Tallinnas üldlaulupidudel. 2004 toimusid ka Orffi „Carmina Burana“ ettekanne Vanemuise kontserdimajas, ooperi „Talupoja au“ kontsertettekanne koos RO Estonia ooperikooriga, Dvoraki „Reekviem“ koos RO Estonia ooperikooriga Pärnu Kontserdimajas ja Savonlinna Olavi kindluses ning Peeter Volkonski juubelikontsert Vanemuise Kontserdimajas.

Üks mastaapsemaid ja värvikamaid etteasteid Vanemuise ooperikoori ajaloos toimus kahtlemata aastal 2017, mil kollektiiv osales Hiinas Shanghai Suure Teatri ooperilavastuses „Aida“.

Aastate jooksul on Vanemuise ooperikoori koormeistriteks olnud Helgi Sirmas, Tiiu Otsus, Tarmo Leinatamm, Andres Heinapuu, Lauri Breede ja Piret Talts. Aastast 2021 on Vanemuise ooperikoori peakoormeister Aleksandr Bražnik ja koormeister Kristi Jagodin.

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi,
et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.
Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks. Fondi on võimalik teha annetusi:

SA Tartu Kultuurkapital / Swedbank IBAN: EE092200221011379347, SWIFT: HABAEEX /

SEB Pank IBAN: EE251010102052050006, SWIFT: EEUHEEX

Märksõna: VANEMUISE FOND

Suur aitäh teile Vanemuise fondi poolt:

Olga Aasav, Andrus Ansip, Mart Avarmaa, Alar Kroodo,
Kalev Kase, Mati Kermas, Eero Timmermann,
Tartu linn, Vanemuise advendikontserdil annetajad

Teatri peatoetaja

Aasta toetaja

Koostööpartner

Suvekontserdi peatoetaja

Ametlik hotellipartner

KULTUURIMINISTEERIUM

RÕÕM ELAMUSTEST

TALLINKIL ON SUUR RÕÕM OLLA
TEATER VANEMUINE SUURTOETAJA

 TALLINK

MARTELL
COGNAC
FONDEE EN 1715

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA.
ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

LYDIA
HOTEL

Tõeline Tartu pärl ootab Sind!

Ülikooli 14, Tartu
www.lydia.ee

vanemuine.ee